एकाइ ५ · हाम्रो विगत: संसारका प्राचीन सभ्यता र पुनर्जागरण

कार्यपत्र

पूर्णाङ्क २९

नाम _____ कक्षा _____ रोल नं. _____ मिति _____ प्राप्ताङ्क _____ / २९

१ मुख्य शब्द [३]

कोठामा दिइएका उपयुक्त शब्द छानी खाली ठाउँ भर्नुहोस्। कोठाका दुईओटा शब्द प्रयोग हुँदैनन्। प्रत्येक खाली ठाउँको ०.५ अङ्क छ।

तानाशाह	**नगर राज्य**	**प्रत्यक्ष प्रजातन्त्र**	**मध्ययुग**	**महास्नानागार**	**मोहर**	**सभ्यता**	**सिनेट**

एउटा सहर र त्यसवरपरको गाउँ मिलेर बनेको स्वतन्त्र राज्यलाई _____ भनिन्छ। नागरिकले प्रतिनिधि नचुनी सभामा आफैँ मत दिने व्यवस्थालाई _____ भनिन्छ। प्राचीन रोममा अधिकारीलाई सल्लाह दिने अनुभवी र कुलीन व्यक्तिको सभालाई _____ भनिन्थ्यो। मोहेन्जोदडोमा इँटाले बनेको ठुलो पोखरीलाई _____ भनिन्छ। सिन्धु सभ्यतामा सामानमा छाप लगाउन प्रयोग हुने ढुङ्गाका साना छापलाई _____ भनिन्छ। रोमन साम्राज्यको पश्चिमी भाग ढलेपछि युरोपमा चर्चको प्रभाव बलियो रहेको करिब एक हजार वर्षको समयलाई _____ भनिन्छ।

२ चित्रको नामाङ्कन [३]

नक्सामा संसारका केही प्राचीन सभ्यता विकास भएका ठाउँ देखाइएका छन्। १ देखि ६ सम्मका अङ्क भएका ठाउँमा सभ्यताको नाम लेख्नुहोस्। यी नाम प्रयोग गर्नुहोस्: ग्रिस, रोम, मिश्र, मेसोपोटामिया, सिन्धु र ह्वाङहो। प्रत्येकको ०.५ अङ्क छ।

१. _____ २. _____

३. _____ ४. _____

५. _____ ६. _____

३ ठिक कि बेठिक? [२]

वाक्य ठिक भए ✓ र बेठिक भए ✗ चिह्न लगाउनुहोस्। प्रत्येकको ०.५ अङ्क छ।

i. ओलम्पिक खेल ई.पू. ७७६ मा ग्रिसको ओलम्पियामा सुरु भएको थियो। ☐

ii. एथेन्सको सभामा महिला र दासले पनि मत दिन पाउँथे। ☐

iii. सिन्धु सभ्यताका मोहरमा लेखिएका अक्षर विद्वानले पढिसकेका छन्। ☐

iv. कोलम्बस सन् १४९२ मा एट्लान्टिक महासागर पार गरेर अमेरिका महादेशका टापुमा पुगे। ☐

४ अति छोटो उत्तर [९]

तलका प्रश्नको अति छोटो उत्तर लेख्नुहोस्।

क. "इतिहासका पिता" कसलाई भनिन्छ? [१]

ख. विद्यालयको वनभोज कहाँ जाने भन्ने निर्णय गर्न सबै विद्यार्थी भेला भए र प्रतिनिधि नछानी आफैँ मत दिए। यो तरिका प्राचीन एथेन्सको शासन जस्तो हो कि आजको नेपालको संसद् जस्तो? किन? [१]

ग. ई.पू. ५०९ मा रोमका मानिसले अन्तिम इट्रस्कन राजालाई हटाएर स्थापना गरेको व्यवस्था र आजको नेपालको शासन व्यवस्थाबिच एउटा समानता लेख्नुहोस्। [१]

घ. रोमका पहिलो सम्राट् को थिए? [१]

ङ. आजको भारतमा समुद्रनजिक डुङ्गा लाग्ने ठाउँ भएको एउटा प्राचीन सहर भेटियो। त्यहाँका मानिसले छाप लगाएका सामान मेसोपोटामियामा पनि पाइए। यो सहर कुन सभ्यताको हो र यसबाट त्यहाँका मानिसको कुन कामबारे थाहा हुन्छ? [१]

च. सिन्धु सभ्यताका मानिसको धर्मबारे पक्का कुरा थाहा नहुनुको मुख्य कारण के हो? [१]

छ. एक जना कविले आफ्नो महाकाव्य विद्वान्को भाषा ल्याटिनमा होइन, आम मानिसले बोल्ने भाषामा लेखे। यस्तो काम युरोपको कुन कालको विशेषता हो? [१]

Science Playground, कादुन्जे, भक्तपुर
https://science-playground.com/learn/grade-8-social/our-past

ज. सन् १४५० तिर चलाउन मिल्ने अक्षरको छापाखाना कसले बनाए? **[१]**

झ. एक जना साथीले भने, "पृथ्वी स्थिर छ र सूर्य यसको वरिपरि घुम्छ।" पुनर्जागरणकालका कुन वैज्ञानिकले पृथ्वी र अरू ग्रहले सूर्यको परिक्रमा गर्छन् भन्ने सिद्धान्त दिएका थिए? **[१]**

५ छोटो उत्तर **[६]**

तलका प्रश्नको छोटो उत्तर लेख्नुहोस्।

क. प्राचीन ग्रिसका नगर राज्यहरूले आपसी सम्बन्ध बढाउन के गरेका थिए? कुनै दुई कुरा लेख्नुहोस्। **[२]**

ख. सिन्धु उपत्यकाको सभ्यताका सहर योजनाबद्ध थिए भन्ने कुनै दुई प्रमाण लेख्नुहोस्। **[२]**

ग. युरोपमा पुनर्जागरण हुनुका कुनै दुई कारण लेख्नुहोस्। **[२]**

६ लामो उत्तर [४]

तलको प्रश्नको लामो उत्तर लेख्नुहोस्।

प्राचीन ग्रिक र रोमन सभ्यताले हालको विश्वमा पारेका कुनै चार प्रभाव लेख्नुहोस्।

७ सोच्नुहोस् [२]

सोचेर उत्तर लेख्नुहोस्।

युरोपमा पुनर्जागरण नभएको भए के हुन्थ्यो होला? कुनै दुई कुरा तर्कसहित लेख्नुहोस्।

८ क्रियाकलाप: पुनर्जागरणका व्यक्तित्व (अङ्क नदिइने)

पाठ पढेर तालिका भर्नुहोस्। अन्तिम पङ्क्तिमा पुनर्जागरणकालका अरू कुनै एक व्यक्तिको नाम र योगदान लेख्नुहोस्। पहिलो पङ्क्ति उदाहरणका लागि भरिएको छ।

व्यक्तिको नाम	क्षेत्र	मुख्य योगदान
लियोनार्दो दा भिन्ची	कला	मोनालिसा चित्र; उड्ने यन्त्र र मानव शरीरका चित्र
माइकल एन्जेलो		
ब्रुनेलेस्की		
दान्ते		
ग्यालिलियो		